

Kulak İzinden Kimliklendirme

Veysel KUNT*

Özet

Polisiye alanda suçluların tespitinde en çok kullanılan yöntemlerden biri olan parmak izinden kimlik tespiti olay yerinde en çok rastlanılan bulgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak suçluların tespiti için tek bir yöntem değil birden fazla yöntemin uygulanması ve bu bulguların aynı zamanda birbirlerini destekleyici delil olarak kullanılması hem suçlunun tespitinde hem de mağduriyetin giderilmesinde önem arz etmektedir. Bu nedenle makalede parmak izleri gibi, özellikleri açısından tamamen birbirinden farklı olan kulak izlerinin de kimlik tespitinde kullanılabileceği, kulak izlerinin nasıl tespit edilebileceği ve bu konuda dikkat edilmesi gereken hususlar ifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kulak, Kulak İzi, Kimliklendirme, Kulak İzinden Kimliklendirme

Earprint Identification

Abstract

One of the most applicable method in police practices to identify the criminals identity is identification through the fingerprint which is found at

* **Dr.**, Mardin Emniyet Müdürlüğü Olay Yeri İnceleme ve Kimlik Tespit Şb.Müd., e-mail : veyselkuntkos@yahoo.com

the crime scene as an evidence. Not only one, may be more than one application to identify the criminals will be so crucial for both identifying the criminals and to redress grievance. Therefore such as fingerprints, completely different characteristics of ear prints can be used for identification, how ear marks can be developed on the surface and other matters have been stated in this article.

Key words: *Ear mark, ear mark identification, ear,identification*

Giriş

Suç ve suçlularla mücadelede olay yeri inceleme ve kimlik tespit hizmetlerinin yeri yadsınamayacak kadar önem arz etmektedir. Olay yerinden elde edilen her bir bulgu değerlendirildikten sonra bizi faile götürecek bir ulaşım vasıtası haline gelmektedir. Bugüne kadar olay yerinden elde edilen ve olayla fail arasındaki bağlantıyı sağlayan bulguları gelişen bilim ve teknoloji sayesinde bu yolu iyice kısaltmış durumdadır. Ancak dikkati çeken husus olay yeri inceleme uzmanlarının olay yerlerinde en çok tespit ettikleri bulgunun parmak izi olduğu görülmekte ve çözülen olayların çoğunluğunu olay yerinden elde edilen parmak izlerinin kimliklendirilmesi sonucu fail veya failerin belirlenmesi oluşturmaktadır. Ancak her ne kadar güçlü bir vizyona sahip olsa da her olay yeri incelemesinde yaklaşım tarzı sadece parmak izi tespit etmek değil bizi faili götürebilecek her türlü bulgu olmalıdır. Bu bulgulardan birisi ve yine kimlik tespitinde önemli bir unsur olan kulak izidir. Özellikle son dönemlerde kulak izi ile ilgili inceleme ve araştırmalar yoğunlaşmış ve kulak izlerinin de parmak izi gibi kişiye has ve eşsiz olduğu konusunda düşünceler ortaya konmaya başlanmıştır. İnsan kulağında, her bir bireyinkini tek ve eşsiz

yapacak kadar karmaşık bir yapı vardır. Herkesin kulağının özellikleri farklıdır ve bu ölçüler belirlenebilmektedir (Gray, 2010).

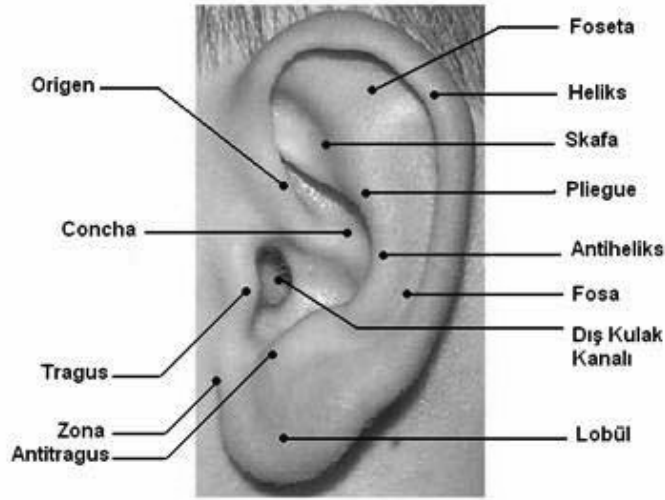
Tarihçe

Kulak izinin incelenmeye başlanmasına 18.yy' da Lavator adlı bir araştırmacının raporlarında yer alan şahıslara ait kulak çizimleri ile rastlamaktayız (Lugt, 2011). Yaklaşık yüz yıl sonra 1894 yılında Bertillon'un kimlik tespitinde kulak izini kullandığı, antropometrik ölçümler kategorisi adı altında özellikle sağ kulak üzerinde ölçümlerle birlikte, kulağın karakteristik özelliğini oluşturan şekillerin analizini yaptığı görülmektedir (Arcaute ve Navarro, 2006). 1906 yılında Prag üniversitesinde görevli Dr. Imhofer kulağın tüm karakteristik formlarını ortaya koyan dikkate değer bir çalışma yaparak bu tanımları kulak izinin kimliklendirmede bir araç olarak kullanılmasının da kapısını açmıştır Ancak ilk kulak izinden hırsızlık olayı ile ilgili bir suçlunun kimlik tespiti 1965 yılında Hirchi tarafından İsviçre'de yapılmıştır. (Lugt, 2011). Amerikalı araştırmacı Alfred Iannarelli 1989 yılında 10000 adet kulak izinin karşılaştırmasını gerçekleştirmiş ve birbirleriyle aynı olmadıkları sonucuna ulaşmıştır (Nabiyev, 2009: S:280). Daha sonraki yıllarda özellikle polisiye alanda kulak izinden kimliklendirme ile ilgili çalışmalara devam edilmiştir. Ülkemizde ve diğer pek çok ülkenin polis teşkilatında özellikle evden hırsızlık vakalarında, özellikle dış kapı üzerinde sıkça rastlanan izlerden biri haline gelen kulak izi kimlik tespitinde önemli bir araç olarak kullanılmaktadır.

Kulağın Özellikleri

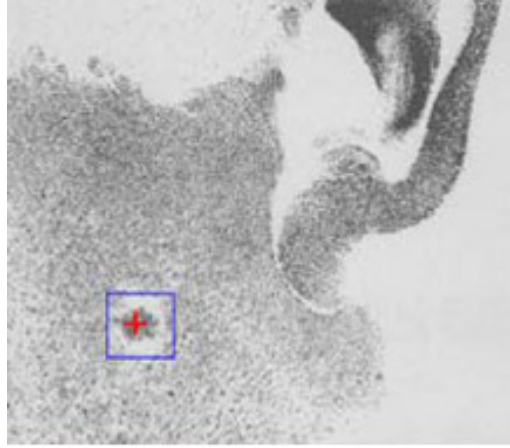
Her insanın kulak yapısı ve özellikleri farklılık arz etmektedir. Bu nedenle kulak, insanın biyometrik özelliklerinden biri gibi kullanılır. İnsan

yaşlandıkça kulağı da büyümekte fakat kulağın bölgeleri arasındaki oran asla değişmemektedir. Kulak çok çeşitli özelliklere sahip olduğundan biyometrik araştırmalarda ve adli olaylarda kimlik tespiti için önemli parametrelerden

biri olarak

değerlendirilmektedir. Aşağıdaki şekil uluslar arası alanda kabul edilen kulak izi için belirlenen özellikleri göstermektedir. Bu özellikler aynı zamanda kulak izi mukayesesinde kullanılan temel esaslardır.

Resim 1- Kulağın uluslar arası alanda kabul edilen özellikleri

Olay Yerinden Elde Edilen Kulak İzi ve Mukayesesi

Kulak izleri genellikle bir suç işleme düşüncesi ile kapalı bir yeri dinlemek amacıyla (kapı veya pencere gibi yerler) kulaklarını dayamaları sonucu kalır. Bu tür izlerde kişilere özgü özellikler taşıdığından olay yerlerinde özellikle kapı pencere gibi yerlerde aranmalıdır. Kulağın biçimini tam olarak veren bir resmin elde edilmesi ile yeterli bir veri olduğu görülmektedir. Olay yerinde kapı üzerinde tespit edilen bir kulak izi aynı zamanda olayla ilgili şahsın boyu hakkında da yaklaşık bilgi verdiği için kaydedilmesi ve ihmal edilmemesi gereken bir bilgi olarak karşımıza çıkmaktadır.

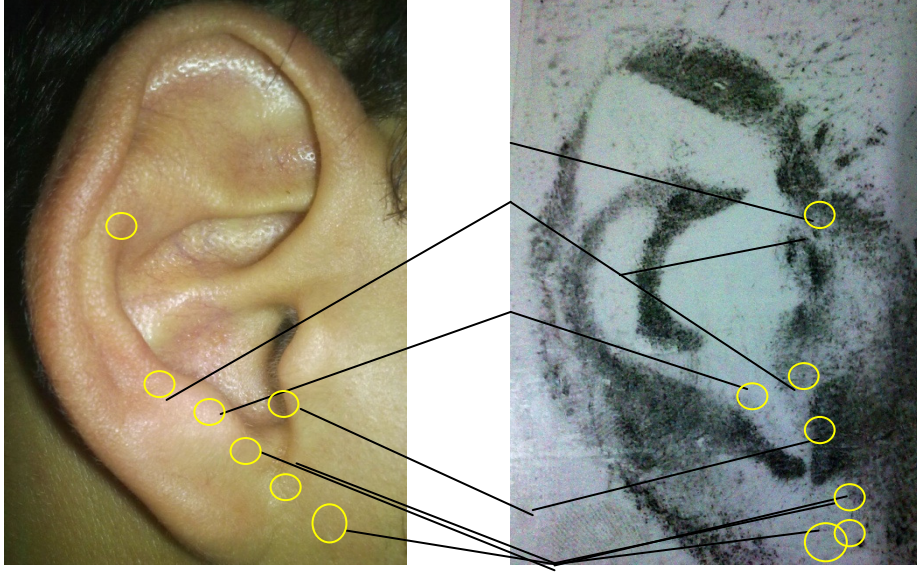
Ülkemizde 2004 yılında Bursa Olay Yeri İnceleme uzmanları tarafından olay yerinden tespit edilen hırsızlık suçunun failine ait kulak izi ile 2011 yılında İzmir Olay Yeri İnceleme uzmanları tarafından yine bir hırsızlık suçunun failine ait kulak izinin, daha sonra şüpheli olarak alınan failerin kulak izlerinin mukayese edilmesi neticesinde olayların çözülmesi sağlanmıştır. Kısa bir araştırma yapıldığında ülkemizde benzer olaylara rastlamak pek mümkün görünmemektedir. Bunun bir nedeni olay yerinde bulunabilecek parmak izi haricindeki izlere yeterince yoğunlaşmamak, diğer nedeni de bu konuda mukayese yapabilecek uzman personelin pek fazla olmamasından kaynaklanmaktadır. Olay yerinden tespit edilen bir kulak izinin güvenilirliği her iz gibi sorgulanabilir. Bir kulak yapısı gereği kıkırdaklı ve esnek bir özelliğe sahiptir. Bir şahıs, yüzeyde kulak izini yumuşak, orta şiddette ve sert bir temasla bırakabilir. Ayrıca temas anında herhangi bir yöne esnetmesi de muhtemeldir. Bu durumda kulak izi yapısından dolayı birbirinden farklı izleri temas ettiği yüzeyde bırakmış olacaktır. Ancak her ne olursa olsun olay yeri inceleme uzmanları görünür hale getirdiği kulak izinin tespitini yapması gerekir. Unutmaması gereken

noktalardan birisi kulak izinin yerden yüksekliğini ölçmek olmalıdır. Daha önce de belirtildiği gibi bu ölçüm bize şahsın boyu hakkında yaklaşık bilgi vermektedir.

Kulak izinden kimlik tespiti, bununla ilgili bir arşiv olmamasından dolayı (pek çok ülkede yoktur) doğrudan veritabanından mukayese edilememektedir. Bunun nedeni kulak izi ile ilgili veritabanı oluşturma yönünde pek çok ülkede hâlâ devam eden çalışmaların tam olarak netliğe kavuşmamasıdır. Ancak kimliklendirme çalışmaları polisiye açıdan şüphelilerden alınan kulak izi örneklerinin mevcut olay yerinden elde edilen kulak izleri ile mukayese edilmesi sonucu yapılabilmektedir. Bu konuda dikkat edilmesi gereken husus alınan mukayese örneklerinin cam bir yüzeye şüphelinin her iki kulağının bastırılması suretiyle elde edilmesidir. Olay yerinden elde edilen kulak izinin ne şekilde bırakıldığı kesin olarak bilinmediğinden alınan mukayese örneklerinin üç şekilde “*yumuşak şekilde, normal ve daha sert biçimde bastırılarak*” alınması önem arz etmektedir. Ancak bu yöntemle alınan mukayese örnekleri olay yerinden elde edilen kulak izi mukayesesini daha sağlıklı olacak ve şüpheleri ortadan kaldıracaktır.

Ayrıca olay yerinde kulak izinin tespit edildiği yüzey, kulak izinin çevresini de kapsayacak şekilde daha geniş suretle incelenmelidir. Failin suç işlemek niyetiyle kulağını dayayarak dinlediği yüzeye kulak izi ile beraber yüze ait diğer bölgelerin de (yanak, çene ile kulağın birleştiği yüzey vs.) temas edebileceği görülmektedir. Bu bölgelerde şahsa ait görünür ve belirleyici fiziksel özellikler (yara, kesik, ben vs.) ile kulağında bulunabilecek küpe ve piercing tarzı takılar yüzeydeki iz üzerinde ayırt edici özellik olarak karşımıza çıkabilmekte ve yine nadiren de olsa bir saç telinin dahi o yüzeyde bulunması mümkün olabilmektedir.

Resim 2- Kulak izi ile beraber yüzeyde tespit edilen yanak üzerinde ayırt edici bir özellik.

Resim 3- Kulağın fotoğrafı ve aynı kulağa ait olay yerinde bulunabilecek kulak izinin mukayese örneği

Yukarıdaki resimde yapılan mukayesenin kolaylaştırılması amacıyla kulak fotoğrafı üzerine bire bir ölçekteki baskı kulak izini superimposition yöntemi uygulayarak fotoğraf ve izin morfolojisi daha anlaşılır görülebilmekte ve ayrıca benzer noktalar işaretlenebilmektedir.

Resim 4- Kulak izi mukayesesinde superimposition (üst üste bindirme) yöntemi

Tartışma ve Sonuç

Suçla mücadelede hizmet veren birimlerin çalışmalarındaki temel esas, suçlulardan her zaman bir adım önde olma ve yaşanan mağduriyetlerin en kısa sürede giderilerek faillerinin adalete teslim edilmesidir. Bu çerçevede adli bilimler alanında ülkemizde gerçekleştirilen faaliyetler tüm dünyada hatırı sayılır bir şekilde ivme kazanmıştır. Adli Biyoloji, Kimya, Balistik, Entomoloji, Facial Rekonstruksiyon vs. adli bilimlerin alanına giren bu çalışmalarda elde edilen sonuçlar bunun en güzel kanıtıdır. Kulak izinden kimliklendirme yöntemi de yine bu alanın bir parçasıdır. Suçların aydınlatılması ve suç faillerinin yakalanmasında en küçük ihtimallerin değerlendirilmesi gerektiği göz önüne alındığında olay yerinden elde edilebilecek bir kulak izinin yadsınamayacak kadar kıymetli olduğu bilinmektedir. Bu nedenle bu hizmeti yerine getiren uzmanlar tarafından parmak izi kadar pek çok olayda rastlanabilecek kulak izleri parmak izini tespit ve transfer yönteminin aynısını uygulamak suretiyle alınabilmektedir.

Kulak izinin mukayesesi konusunda esas olan olay yerinden elde edilen izlerin kalitesi yani mukayeseye elverişli olup olmadığıdır. Bu kalite unsuru yalnızca kulak izi konusunda değil aynı zamanda parmak izi ve diğer tüm izler konusunda geçerlidir. Olay yerinde tespit edilen parmak izinde rastlanabilen elliden fazla özellik kulak izi için geçerli değildir. Kulak izi esnek ve daha fazla deformasyona müsait bir yapıda olduğundan kalitesi daha düşük seyredebilecek ve kimlik tespiti yüzdesi daha düşük olabilecektir. Ancak bu durum her olayda bu şekilde olacak anlamına gelmemektedir. Olay yerinden elde edilebilecek en küçük bir ipucu olayın çözülmesine katkı sağlayacak ve faile ulaştıracak bir araç olarak görülmelidir.

Kaynakça

- 1- Gray, Richard, (2010), The Telegraph, Ears provide new way of identifying people in airports, Eriřim Tarihi: 20.11.2012, <http://www.telegraph.co.uk/science/science-news/8052887/Ears-provide-new-way-of-identifying-people-in-airports.html>
- 2- Lugt, Cor Van Der (2011), Ear Identification, Eriřim Tarihi: 22.11.2012, <http://www.crimeandclues.com/index.php/forensic-science-a-csi/impression-evidence/18-ear-identification>
- 3- Arcautea A. M. Curiel L3pez ve Navarro,J. Granell, (2006), Earprint as an Identification Method, Eriřim Tarihi: 24.11.2012, <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/17036996>
- 4- Nabyev, V. Vasif, (2009), Kulak Biyometrisine G3re Kimlik Tespiti, Bildiriler, 2.Mühendislik ve Teknoloji Sempozyumu, Çankaya Üniversitesi, Ankara